

SKARBY MORAW

14/15/16/17 sierpnia 2024

Brno - Slavkov (Austerlitz) pomnik bitwy – Kroměříž Pałac Arcybiskupi i Ogrody UNESCO – Buchlovice pałac elit dyplomatycznych XIX w. - Lednica-Valtice kompleks pałacowo-parkowy UNESCO – Morawski Kras Przepaść Macochy i Jaskinia Punkevní

14 sierpnia 2024, środa – 1 dzień

Wyjazd z Wrocławia (parking pl. Solidarności) o godz. 06:00. Na trasie przejazdu dwie przerwy . Po Brnie będziemy poruszać się tylko pieszo.

BRNO

Jest drugim pod względem wielkości i znaczenia miastem w Republice Czeskiej i jednocześnie historyczną stolicą Moraw, była siedzibą królewskiego rodu Przemyślidów. Liczy ponad 400 tysięcy mieszkańców. Otrzymało prawa miejskie od protoplasty rodu - króla Wacława I w 1243 roku. Miasto dynamicznie się rozwinęło w XIX wieku i nazwano je nawet czeskim Manchesterem. W czasie II wojny światowej Brno było bombardowane i zniszczona została duża część przedwojennych budynków. Jako jedno z największych czeskich miast jest zarazem ważnym centrum kulturalnym. Znajduje się tu wiele teatrów, filharmonia, kina i sześć wyższych uczelni. Podczas spaceru z przewodnikiem poznamy największe zabytki stolicy Moraw.

- **Katedra św. Apostołów Piotra i Pawła**

Katedra jest symbolem miasta. Jej wizerunek znajduje się na monecie o nominale 10 CZK. Początki jej powstania są związane z romańską kaplicą zamkową poświęconą św. Piotrowi, która jest datowana na ok. XI – XII w. Z biegiem czasu kaplicę rozbudowywano i przebudowywano, ale już w stylu gotyckim. Na początku XVI wieku kościół zyskał drugiego patrona – św. Pawła.

W 1777 roku papież Pius VI podwyższył rangę kościoła do katedry, która do dziś jest głównym obiektem sakralnym diecezji berneńskiej. Wnętrze katedry jest utrzymane w stylu barokowym. W środku świątyni znajduje się najcenniejszy zabytek – XIV wieczny gotycki ołtarz z wizerunkiem Marii z Dzieciątkiem, a także neogotycki ołtarz główny o wysokości 11 metrów. Obecny neogotycki wygląd został nadany na przełomie XIX i XX wieku, wówczas również dobudowano 84 – metrowe wieże, które górują nad Brnem.

- **Kościół św. Jakuba i ossuarium**

Historia kościoła i ossuarium jest ze sobą ściśle związana. Początki świątyni sięgają już XIII w. Przy kościele funkcjonował równocześnie cmentarz miejski. Cmentarz ten znajdował się w murach miejskich, co uniemożliwiało jego znaczną rozbudowę i przez rosnącą liczbę mieszkańców, powodowało trudności w grzebaniu zmarłych. W XVII w. stworzono w tym celu kryptę kościelną, do której co 10-12 lat przenoszono kości zmarłych z cmentarza, aby zrobić miejsce nowym śmiertelnikom.

Dodatkowo w poł. XVIII w. miasto nawiedziła epidemia dżumy i cholery, postanowiono więc zbudować kaplicę pod cmentarzem, która pomieściłaby więcej szczątków ludzkich i łączyłaby się z kryptą kościelną, co jednak nie zostało ukończone. Cmentarz zlikwidowano z powodów sanitarnych w myśl Reformy Józefińskiej, nagrobkami wyłożono nawierzchnię powstałego terenu i o miejscu zapomniano. Dopiero w 2001 roku podczas przygotowań do prac modernizacyjnych na rynku Jakuba odkryto na nowo to miejsce. Szacuje się, że spoczęło tu ponad 50 tys. ludzi, którzy zmarli m.in. w średniowieczu, podczas wojny 30-letniej jak i z powodu epidemii. Z poszanowania do zmarłych

wybudowano ossuarium, które jest drugim w Europie pod względem znajdujących się w nim liczby szczątków ludzkich.

- **Zamek Špilberk**

Zamek Špilberk ma długą i zawiłą historię. Pierwotnie był to zamek królewski wybudowany w 2 poł. XIII w., który należał do Przemyślidów. Został zaprojektowany tak, aby swym wyglądem odstraszać wrogów i jednocześnie ukazywać siłę władzy. Po śmierci margrabiego Judoka, który nie zostawił po sobie żadnego potomstwa, zamek popada w ruinę. Jednak dzięki swoim znacznym walorom militarnym, został odbudowany i przemianowany w barokową twierdzę, która m.in. odparła dwukrotne ataki Szwedów w XVII wieku. Pod koniec XVIII w. budowlę zamieniono na więzienie, które funkcjonowało do lat 60-tych XX w.

Twierdza Spielberg

Swoje wyroki odsiadywali tu więźniowie polityczni z różnych państw, w tym z Polski, przez co jest nazywane "więzieniem narodów" oraz najgroźniejsi przestępcy. Špilberk zyskał sławę najcięższego więzienia w całej Europie. Dziś udostępnione do zwiedzania są kazamaty, w których ukazane są cele przestępców, można zobaczyć w jakich warunkach byli oni przetrzymywani i jakim torturom ich poddawano. My oglądamy zamek-twierdzę z zewnątrz. Tarasy zamkowe są świetnym punktem widokowym na całe miasto.

- **Plac Wolności**

Plac Wolności to główny plac Starego Miasta. Jest on nietypowy z tego względu, że jest trójkątny. Powstał na skrzyżowaniu dawnych dróg handlowych. Nad placem góruje **kolumna morowa** postawiona w 1679 roku, z przedstawieniami świętych, do których modlili się mieszkańcy podczas epidemii dżumy.

Zegar astronomiczny

Kolumna wotywna

Ratusz

Charakterystycznym punktem placu jest również fontanna, którą zdobi wryty wiersz Jana Skácela. Między renesansowymi i secesyjnymi kamienicami

znajdują się szklane budynki z popularnymi sieciówkami odzieżowymi i spożywczymi. Na Placu Wolności odbywa się również wiele imprez kulturalnych. Najdziwniejszym elementem całego placu jest **zegar astronomiczny** przypominający swoim kształtem olbrzymi wibrator, choć według autora projektu, miał on nawiązywać swoją formą do szwedzkiego naboju. **Ratusz** jest uznany za najstarszy budynek świecki w mieście. Przez lata był wielokrotnie przebudowywany. Swoją funkcję pełnił do 1935 roku, dlatego nazywa się dziś on Starym. W jego wnętrzu znajduje się wystawa poświęcona historii samego ratusza jak i miasta oraz Turystyczne Centrum Informacyjne. Można wspiąć się na 63-metrową wieżę z której roztacza się widok na Stare Miasto i zamek Spilberk.

Przejazd do hotelu na zakwaterowanie i obiadokolację

15 sierpnia 2024, czwartek – 2 dzień

Po śniadaniu wyruszamy na trasę wycieczkową

KROMERIŽ – Pałac Arcybiskupi i Ogrody - UNESCO

Pałac Arcybiskupi zaliczany jest do najcenniejszych zabytków sztuki barokowej na Morawach. Od wieków jest własnością biskupów i arcybiskupów ołomunieckich, którzy wykorzystywali go jako siedzibę reprezentacyjną oraz miejsce ważnych obrad i spotkań. W 1998 roku pałac wraz z dwoma ogrodami został uroczystie wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO.

Na dwóch piętrach pałacu zwiedzimy cały szereg pomieszczeń reprezentacyjnych z zabytkowymi meblami oraz zachowanym oryginalnym wystrojem. Zobaczymy Salę Myśliwską z dziesiątkami unikatowych trofeów myśliwskich oraz rzadkimi okazami broni średniowiecznej, zawitamy do dawnych prywatnych pokoi arcybiskupa, zobaczymy Salę Tronową, Pokój Różowy, a także Pokój Carski, w którym w 1885 roku miało miejsce spotkanie cesarza Franciszka Józefa I z carem rosyjskim Aleksandrem III. Duże wrażenie robi monumentalna Sala Sejmowa

z zachwycającym wystrojem, drogocennymi żyrandolami oraz wspaniałymi malowidłami stropowymi.

Dzięki swojej niepowtarzalnej atmosferze niektóre z tych sal stały się planem filmowym słynnych produkcji kostiumowych, m.in. nagrodzonego ośmioma Oscarami „Amadeusza” w reżyserii Miloša Formana oraz filmu „Katarzyna Wielka”, a niedawno również miniseriale telewizyjnego „Maria Teresa”.

Ogród Kwiatowy

Powstał w drugiej połowie XVII wieku z inicjatywy biskupa ołomunieckiego Karola von Liechtensteina-Castelcorna. Należy do najznakomitszych ogrodniczych dzieł sztuki na skalę ogólnoswiatową. Po zwiedzeniu wnętrza pałacu każdy będzie miał możliwość spaceru i podziwiania pięknego ogrodu w wolnym czasie.

BUCHLOVICE – pałac elit dyplomatycznych XIX wieku

Pałac należy do najważniejszych barokowych rezydencji szlacheckich w Republice Czeskiej. Został zbudowany tuż przed rokiem 1700 jako kopia włoskiej willi w stylu barokowym^L. Jego znaczenie wyraźnie wzrosło około 1900 roku, za panowania hrabiego Leopolda Berchtolda. Hrabia był austriackim dyplomatą i politykiem, ministrem spraw zagranicznych Austro-Węgier w latach 1912-15. Stał się reprezentacyjną rezydencją, w której murach czołowi politycy tamtych czasów decydowali o losach Europy. Wielu historyków uważa że to stąd wyszła decyzja o wybuchu I wojny światowej. Z tego okresu pochodzi również obecny wygląd pałacu i luksusowo urządzone wnętrza. Na trasie zwiedzania obejrzymy reprezentacyjne i mieszkalne pomieszczenia w pałacu, w którym spotykały się elity dyplomatyczne Europy i XIX-wiecznej monarchii habsburskiej.

Po zwiedzeniu wewnątrz wejdziemy do parku który jest założeniem składającym się z ogrodu francuskiego oraz romantycznego parku angielskiego. Założony w XVIII wieku był rozbudowywany i upiększany przez ponad 100 lat. Centralna część jest geometrycznym ogrodem z żywopłotami i neoklasycystycznymi rzeźbami, zaś wokół rośnie park przypominający naturalny las.

Są tu alejki wśród wysokich żywopłotów, równo przycięte trawniki oraz rabaty kwiatowe. W dalszej części znajduje się ogród rododendronów posadzony w drugiej połowie XX wieku. Park zaliczany jest do najpiękniejszych na terenie Republiki Czeskiej.

SLAVKOV-AUSTERLITZ

Bitwa pod Austerlitz, znana również pod nazwą **Bitwa Trzech Cesarzy**, była jedną z najważniejszych i decydujących starć wojen napoleońskich. Została nazwana bitwą Trzech cesarzy ponieważ na polu walki stawili się na czele swych wojsk Napoleon Bonaparte, car Rosji Aleksander oraz cesarz austriacki Franciszek Habsburg. Bitwa trwała około dziewięciu godzin, mniejsza 60-tysięczna armia Napoleona pokonała znacznie licniejszą (90 tys.) armię cara Rosji Aleksandra I i cesarza Austrii Franciszka. Historycy i znawcy sztuki wojennej zgodnie twierdzą, że sama bitwa rozegrana 2 grudnia 1805 roku jest szczytem profesjonalizmu wojskowego Napoleona. Jej krwawe żniwo to 9000 zabitych i 7000 rannych Francuzów i Włochów oraz 15 000 zabitych lub rannych Rosjan i Austriaków. Dodatkowo zginęło ok. 5 tysięcy koni. Decyzją tutejszych władz w całej okolicy nie wznosi się żadnych większych zabudowań. Specjalnie po to, aby miejsce wyglądało niemal identycznie jak na początku dziewiętnastego stulecia. W miejscu gdzie znajdował się w 1805 roku sztab połączonych wojsk austriacko-rosyjskich postawiono niezwykły pomnik – kaplicę. Upamiętnia ona żołnierzy poległych podczas tej jednej z najstraszniejszych bitew w historii

świata. Co roku w rocznicę bitwy odbywają się tu uroczystości, które upamiętniają wszystkie ofiary – bez względu na narodowość i bez względu na której stronie wojsk walczyli.

Autorem projektu pomnika był czeski architekt Josef Fanta a sfinansowały go państwa których żołnierze zginęli w bitwie – Francja, Austria oraz Rosja. Kaplicę budowano w latach 1910 – 1912, ale otwarcie miało miejsce w roku 1923. Pomnik-kaplica ma wysokość 26 metrów, na jego szczycie stoi krzyż umiejscowiony na wyobrażeniu kuli ziemskiej. Natomiast na bokach budowli stoją rzeźby z tarczami herbowymi Francji, Rosji, Austrii i Moraw. Wmontowane są też tablice pamiątkowe napisane w językach francuskim, niemieckim, rosyjskim i czeskim. Wnętrze pomnika przypomina typową kaplicę pogrzebową. W wielu miejscach porozkładane są wieńce, a w podłodze znajduje się wejście do krypty, gdzie znajdują się szczątki ponad 10 tysięcy ludzi. Kaplica ma doskonałą akustykę. Obok pomnika znajduje się pawilon w którym prezentowana jest ekspozycja dotycząca przebiegu bitwy.

Przejazd do hotelu na obiadokolację.

16 sierpnia 2024, piątek – 3 dzień

Po śniadaniu wyruszamy na południe od Brna

LEDNICKO-VALTICKY ZESPÓŁ PAŁACOWO-PARKOWY UNESCO

• LEDNICA

Zamek Lednicki znajduje się na terenie dużego obszaru przyrodniczego, nad brzegiem rzeki Dyje. Dawniej stała tutaj stara twierdza gotycka, wspomniana już w 1222 roku, którą margrabia Przemysław podarował Liechtenštejnów. Mieszkali oni w tym miejscu aż do końca drugiej wojny światowej. W XVI wieku twierdzę przebudowano na renesansowy pałac, pod koniec XVII wieku zmieniony w stylu barokowym przez architekta wiedeńskiego J. B. Fischera. Obecny kształt pałac uzyskał po neogotyckiej przebudowie według wzoru angielskiego w latach 1846 – 1858. W grudniu 1996 roku pałac w Lednicy został wpisany na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. W szklarni przy pałacu znajduje się najrzadsza czeska roślina szklarniowa mająca 300-500 lat *Encephalartos altensteinii* (palmopodobny sagowiec z rodziny Zamiaceae). W

holu wejściowym pałacu znajduje się ogromny żyrandol mający 116 ramion. Waży 690 kg.

- **VALTICE**

W 2. połowie XVI wieku Valtice stały się siedzibą rodową Panów z Liechtensteinu. Na początku XVII w. kiedy Liechtensteinowie otrzymali za wierną służbę tytuł książęcy zamek zaczął się zmieniać.

Gruntowną przebudowę pałacu zainicjował miłośnik sztuki Karel Euzebiusz z Liechtensteinu, który był też teoretykiem sztuki i autorem traktatu o architekturze. Przebudowy zamku w stylu barokowym, tzw. „barokizacji” dokonali wybitni architekci . Wkrótce rezydencja pod względem wyposażenia, zbiorów i bogactwa inwentarza mogła równać się z samym dworem cesarskim w Wiedniu. Przejdziemy trasą reprezentacyjnych pomieszczeń podziwiając przepych i bogactwo w jakim mieszkała książęca rodzina.

PIWNICE ZAMKOWE pałacu Valtice – degustacja wina

Piwnica zamkowa z 1430 roku jest jedną z najstarszych i największych piwnic winnych w Republice Czeskiej.

Od wieków w ogromnych dębowych beczkach dojrzewają tu najlepsze wina z najstarszej winiarni na terenie Lednicko-Valtice - CHÂTEAU VALTICE. Zwiedzimy zabytkowe piwnice z przewodnikiem, który omówi poszczególne rodzaje win, dokonamy degustacji 5 odmian wina. W degustację wchodzi wypożyczenie kieliszka degustacyjnego i pieczywo do neutralizacji smaku. Potem istnieje możliwość zakupu wina – płatne w Kcz i Eu.

MIKULOV

Mikulov znany był od XII w. jako osada targowa przy szlaku z Moraw do Wiednia, a w 1410 roku uzyskał prawa miejskie. Od XIII do XVI w. miasto stanowiło własność rodu Lichtensteinów, następnie (aż do 1945 r.) – Ditrichsteinów. W 1805 r. w mikulowskim zamku przebywał Napoleon Bonaparte, który wybrał rezydencję na miejsce rozmów pokojowych po bitwie pod Austerlitz między Francją i Austrią .

W 1866 roku, w zamku podpisany został kolejny rozejm między Prusami i Austrią po bitwie pod Sadową. W czasie spaceru po historycznym centrum zobaczymy malowniczy rynek, ratusz, dom U Rycerza, domy kanoników, kolumnę Św. Trójcy, fontannę z rzeźbą Pomony – rzymskiej bogini sadow, kościół św. Wacława z ciekawym sklepieniem, oraz grobowiec Dietrichstejnów. Zamek, górujący nad miastem, zobaczymy z zewnątrz.

Przejazd do Brna na obiadową kolację.

17 sierpnia 2024, sobota – 4 dzień

Po śniadaniu wykwaterowanie i przejazd do jaskini

JASKINIE PUNKVY I PRZEPAŚĆ MACOCHA

Morawski kras to największy i najważniejszy obszar krasowy w Czechach. Do odwiedzin zaprasza sieć podziemnych korytarzy, jednak największe zainteresowanie budzą tradycyjnie Jaskinie Punkvy. Ponad godzinna wycieczka po jaskini prowadzi pieszo przez olbrzymie sale i korytarze zdobione stalaktytami na dno przepaści Macocha, gdzie zmienia się w przejażdżkę na łodziach motorowych po zielonych, głębokich wodach podziemnej rzeki Punkvy. Spływ zostaje w jednym miejscu przerwany, by zobaczyć Salę Masaryka, która należy do najpiękniejszych obszarów podziemnych Morawskiego Krasu. Przepaść Macocha to najgłębszy (138 metrów) lej krasowy w Czechach i tej części Europy, który powstał na skutek zawalenia się stropu jaskini. Górna część przepaści ma ponad 75 metrów szerokości oraz 174 metry długości. Przepaść można oglądać z góry lub z dołu. Dno urwiska częściowo pokryte jest skałami, będącymi dawniej częścią zawalonego stropu, znajdują się też na nim dwa jeziora (Górne, widoczne z góry i mające około 13 metrów głębokości oraz Dolne, widoczne z dołu i mające ponad 30 metrów) zasilane wodą z Punkvy. Przepaść Macocha zawdzięcza swoją nazwę pewnej legendzie którą usłyszymy od przewodnika.

Z parkingu podejmiemy do stacji ciuchci podjedziemy ok. 2 km do wejścia do jaskini . Zwiedzimy jaskinię a następnie kolejką gondolową podjedziemy na górny taras . Zrobimy małą przerwę , podejmiemy do parkingu i wyruszymy w drogę powrotną. Stała temperatura 9 stopni C, zalecane wygodne buty. Na trasie późny obiad.

Cena: 1420 zł – zaliczka 30% - 426 zł/os

Cena zawiera:

- ✓ przejazd autokarem lub busem (w zależności od ilości uczestników), opłaty autostradowe, parkingi
- ✓ obsługa i opieka pilota
- ✓ obsługa przewodników w obiektach
- ✓ 3 noclegi w pokojach 2 i 3-osobowych z łazienkami
- ✓ Wyżywienie; 3 śniadania, 3 obiadokolacje
- ✓ Obiad w dniu powrotu
- ✓ Obowiązkowa składka na Fundusz Gwarancyjny i Pomocowy
- ✓ Zestaw słuchawkowy
- ✓ Ubezpieczenie NW, OC, KL
- ✓ podatek VAT, marża Biura

Cena nie zawiera biletów wstępów – 1800 Kcz/os normalne/ulgowe pow. 65 lat 1460 Kcz/os

1 dzień

- Brno Ossuarium – **70 Kcz/os**

2 dzień

- Kromeriz – Sale Reprezentacyjne - 200 Kcz/**160 Kcz**
- Buchlovice – Trasa podstawowa - 220 Kcz/**180 Kcz**
- Buchlovice park – **100 Kcz/os**

3 dzień

- Lednice Sale Reprezentacyjne – 280 Kcz /**220 Kcz**
- Valtice – 260 Kcz/**210 Kcz**
- Zwiedzanie piwnicy zamkowej z degustacją 5 próbek wina – **150 Kcz**

4 dzień

- Przejazd w jedną stronę do jaskini kolejką-ciuchcią – **100 Kcz/os**
- Zwiedzanie jaskini – 320 Kcz/**270 Kcz**
- Kolejka gondola w jedną stronę, w górę – **100 Kcz/os**